

Rat u Siriji kao tema na internetskim portalima u 2021. i 2022. godini

Krobot, Ema

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:640718>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

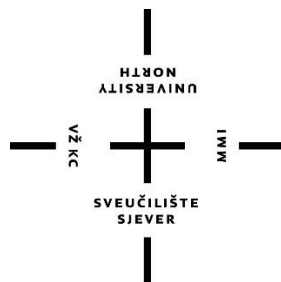
Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-20**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. XX/MM/2023

**Rat u Siriji kao tema na internetskim portalima u 2021. i
2022. godini**

Ema Krobot, 0336044966

Koprivnica, lipanj 2023. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL: Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

STUDIJ: preddiplomski sveučilišni studij Komunikologija, mediji i novinarstvo

PRISTUPNIK: Ema Krobot

MATICNI BROJ: 0336044966

DATUM: 13.06.2023.

KOLEGIJ: Međunarodni odnosi, EU institucije i globalna politika

NASLOV RADA: Rat u Siriji kao tema na internetskim portalima u 2021. i 2022. godini

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU: War in Syria as the topic on Internet portals in years 2021 and 2022

MENTOR: Petar Kurečić

ZVANJE: prof. dr. sc.

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. izv. prof. dr. sc. Gordana Tkalec, predsjednica
2. prof. dr. sc. Magdalena Najbar-Agičić, članica
3. prof. dr. sc. Petar Kurečić, član
4. izv. prof. dr. sc. Željko Krušelj, zamjenski član
- 5.

Zadatak završnog rada

BROJ: 254_NOV_2023

OPIS

Po povijesnom presjeku rata u Siriji, istražiti će se aktivnosti internetskih portala u 2021. i 2022. godini.

U postupak istraživanja uključiti će se sljedeće:

- Izabrat će se tri internetska portala,
- Analizirat će se broj objava vezanih uz rat u Siriji u 2021. i 2022. godini, kao i izvori objava te tijekom objavljivanja,
- Analizirat će se broj objava koji rat u Siriji spominju u kontekstu rata u Ukrajini u 2022. godini,
- Usporedit će se količina objava,
- Opisno i grafički će se prikazati rezultati istraživanja.

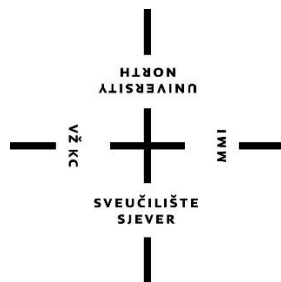
ZADATAK URUČEN: 15.06.2023.

POTPIS MENTORA

Petar Kurečić

SVEUČILIŠTE
SIEVER

SVEUČILIŠTE
SIEVER

Sveučilište Sjever

Odjel za Komunikologiju, medije i novinarstvo

Završni rad br. XX/MM/2023

Rat u Siriji kao tema na internetskim portalima u 2021. i 2022. godini

Studentica

Ema Krobot, 0336044966

Mentor

prof. dr. sc. Petar Kurečić

Koprivnica, lipanj 2023. godine

Sažetak

Završni rad „Rat u Siriji kao tema na internetskim portalima u 2021. i 2022. godini“ sastoji se od povijesnog presjeka dvanaestogodišnjeg oružanog sukoba, pojedinačne analize triju odabranih postala te usporedne analize. Rad nastoji prikazati pozadinu dugogodišnjeg konflikta, tijek sukoba, kao i medijsku prezentaciju istog. Provedeno medijsko istraživanje i analiza internetskih portala potvrđuje smanjenje medijskog interesa za sukob u Siriji. Geopolitičke promjene u svijetu, poput rata u Ukrajini, u kojem također glavnu ulogu imaju svjetske sile, preusmjerili su interes medija i šire javnosti. Analizirani internetski portali u značajnom postotku spominju sukob u Siriji isključivo u kontekstu aktualnog rata u Ukrajini, a ne kao samostalnu temu vrijednu novinarskog izvještavanja. Jedini izuzetak je internetski portal sa sjedištem u bliskoistočnoj zemlji, koji bez obzira na trajanje sukoba i geopolitičke promjene nastavlja kontinuirano objavljivati tekstove vezane uz Siriju u istom intenzitetu. Smanjenje, odnosno povećanje broja objava na internetskim portalima tijekom 2021. i 2022. g., kao i broj objava u kojima se spominje rat u Ukrajini, grafički su prikazani.

Ključne riječi: Sirija, rat, internetski portal, analiza sadržaja

Abstract

"War in Syria as the topic on Internet portals in years 2021 and 2022" thesis consists of a historical overview of the twelve-year armed conflict, an individual analysis of three selected portals and a comparative analysis. The paper tries to show the background of the long-standing conflict, the course of the conflict, as well as the media presentation of it. The conducted media research and analysis of internet portals confirms the decrease of media interest in the conflict in Syria. Geopolitical changes in the world, such as the war in Ukraine, in which great powers also play a major role, have redirected the interest of the media and the wider public. A significant percentage of analyzed internet portals mention the conflict in Syria exclusively in the context of the current war in Ukraine, and not as an independent topic worthy of journalistic coverage. The only exception is an internet portal based in a Middle Eastern country, which, regardless of the duration of the conflict and geopolitical changes, continues to continuously publish texts related to Syria with the same intensity. The decrease or increase in the number of posts on internet portals during 2021 and 2022, as well as the number of posts mentioning the war in Ukraine, are shown graphically.

Keywords: Syria, war, internet portal, content analysis

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Povijest Sirije	3
2.1. Sirija prije osamostaljenja	3
2.2. Osamostaljenje i dolazak na vlast BAAS stranke	4
3. Arapsko proljeće	6
4. Rat u Siriji	7
4.1. Strane uključene u rat	8
4.2. Uloga Rusije, Irana i SAD-a u ratu u Siriji.....	9
5. Analiza sadržaja internetskih portala	10
5.1. Internetski portal The Guardian.....	10
5.2. Internetski portal Al Jazeera	16
5.3. Internetski portal Vecernji.hr.....	22
5.4. Usporedna analiza tri internetska portala	27
6. Zaključak.....	30
7. Popis literature.....	32
8. Popis grafova.....	34

1. Uvod

Mediji su oduvijek imali poseban interes za izvještavanje o događajima iz konfliktnih zona. Osim velikog javnog interesa zbog sigurnosnih implikacija, tu je i fenomen bombardiranja lošim vijestima. Publiku dokazano više privlače negativne vijesti, a budući da se svaki medij prilagođava svojoj publici, razumljivo je da takve vijesti zauzimaju najveći dio proizvedenog medijskog sadržaja.

Konflikt u Siriji od samog početka izaziva veliku medijsku pozornost, a događaj koji je prethodio oružanom sukobu također je postavio presedan u medijskom svijetu. Prodemokratski prosvjedi diljem Sjeverne Afrike i Bliskog istoka često se nazivaju prvom revolucijom koja je u potpunosti organizirana na društvenim mrežama. Društvene su mreže olakšale komunikaciju među sudionicima prosvjeda te su korištene za širenje informacija i podizanje lokalne, ali i globalne svijesti o događajima koji su u tijeku. Ubrzo su i ostali mediji poput televizije i internetskih portala prepoznali potencijal za kreiranje novinarskih priča. Svaki veći medij imao je svoje dopisnike u zemljama zahvaćenima Arapskim proljećem, pa tako i u Siriji. Nakon promjene vlasti u nekoliko država i smirivanja situacije, Sirija je ušla u još nestabilnije razdoblje koje je kod medija, ali i šire javnosti, izazvalo još veći interes i potrebu za novinarskim izvještavanjem. Medijski se interes proporcionalno povećavao razvojem sukoba, a kulminirao uključenjem svjetskih sila u rat. Međutim, nakon 12 godina gotovo neprestanog ratovanja, većeg ili manjeg intenziteta, ali i pojave novih sukoba u svijetu, medijski je angažman splasnulo zajedno sa zanimanjem javnosti.

Završni rad podijeljen je na nekoliko dijelova. U prvom dijelu sažeto je prikazan povijesni aspekt pokušaja osamostaljenja sirijske države, kao i razdoblje nakon proglašenja neovisnosti, koje je obilježeno državnim udarima i učestalim promjenama vlasti. Nadalje, dio rada posvećen je Arapskom proljeću kao događaju koji je prethodio sukobu, a od iznimne je važnosti za Siriju, ali i za cijelu regiju. Zatim slijedi dio koji daje povijesni presjek dvanaestogodišnjeg sukoba, identificira strane uključene u rat te objašnjava ulogu svjetskih sila u sukobu. Četvrti, ujedno i najopširniji dio, konstruiran je kao pojedinačna te usporedna analiza odabranih internetskih portala, odnosno tekstova koji su spomenuti portali objavili, a tiču se rata u Siriji. Analiza kao varijablu koristi i rat u Ukrajini jer se upravo taj sukob danas najčešće uspoređuje s onim u Siriji. Posljednji dio ponudit će zaključak provedenog istraživanja i odgovor na unaprijed postavljene hipoteze.

Prva hipoteza (H1) je da su internetski portali u 2021. g. kreirali više sadržaja na temu sukoba u Siriji nego u 2022. g. Druga hipoteza (H2) je da su geopolitičke promjene u svijetu (rat u Ukrajini) jedan od razloga smanjenog medijskog interesa za sukob u Siriji.

2. Povijest Sirije

Sirijska Arapska Republika zemlja je koja se nalazi u jugozapadnoj Aziji na Bliskom istoku. Geografski smještaj između Mediterana na zapadu, Turske na sjeveru, Iraka na istoku te Jordana i Izraela na jugu, kao i činjenica da su na prostoru u neposrednoj blizini današnje Sirije nastale tri velike monoteističke religije (judaizam, kršćanstvo i islam) daju Siriji iznimnu geopolitičku važnost.

2.1. Sirija prije osamostaljenja

Povijest Sirije oduvijek je bila određena geografskim i geostrateškim položajem jer je njezin teritorij povezivao različite civilizacije, države, narode i vjere. Stoljećima je povezivala Daleki istok i Europu zahvaljujući karavanskim rutama koje su prolazile sirijskim teritorijem (Carleton 1951). Trgovački putevi uvelike su utjecali na stopu razvijenosti pojedinih gradova u regiji. Neravnomjerni razvoj krajeva doveo je do migracija koje su mijenjale sastav stanovništva i pridonosile jakom osjećaju lokalne pripadnosti, ali i izoliranosti od društvenih skupina koje su živjele u različitim dijelovima Sirije (Kasapović 2016: 314).

Tijekom povijesti, na sirijskom se teritoriju izmijenilo nekoliko carstava i vladara, no granice današnje Sirije stvorene su 1916. g. tajnim sporazumom Sykes-Picot o raspodjeli interesnih sfera na Bliskom istoku nakon Prvog svjetskog rata i raspada Osmanskog Carstva. Britanski diplomat Mark Sykes i njegov francuski kolega François Georges-Picot odigrali su ključnu ulogu u kreiranju sporazuma koji je uključivao Veliku Britaniju, Francusku, Rusko Carstvo i Kraljevinu Italiju. Dogovoreno je da će Francuska kontrolirati područje Sirije te se Sykes-Picot stoga često koristi za opisivanje cjelokupnog političkog ustroja na Bliskom istoku nakon Prvog svjetskog rata.

Fejsal, vođa arapskih plemena, a kasnije i kralj Iraka, pokušao je uspostaviti monarhiju u Damasku, no unatoč njegovim naporima Francuska je nametnula svoj mandat u Siriji nakon bitke kod Maysalouna 1920. g. Podijelili su Siriju na niz zavisnih država okupljenih pod federalnim sustavom koji je trajao dva desetljeća, odnosno sve dok se zemlja nije ponovno ujedinila prije proglašenja neovisnosti (Hitti 1959).

2.2. Osamostaljenje i dolazak na vlast stranke BAAS

Otpor unutar Sirije protiv francuskog mandata nastavio se i trajao sve do kraja Drugog svjetskog rata kada je postignut međunarodni sporazum prema kojem je Francuska morala povući svoje trupe iz zemlje, a sirijski predsjednik Shukri Quwatli posljedično je proglasio neovisnost 17. travnja 1946. g. (URL 1). Ubrzo nakon stjecanja neovisnosti, točnije 1948. g., izbio je prvi arapsko-izraelski rat u kojem je Sirija imala jednu od vodećih uloga. Nepovoljan ishod sukoba za arapske zemlje doveo je do unutarnjih sukoba između sirijske vlade i vojske, što se očitovalo prvim državnim udarom u povijesti u ožujku 1949. g. Vodio ga je general Husni Al Zaim, no proveo je na vlasti samo 138 dana. Sljedeći vojni vođa koji je predvodio državni udar bio je Adib Al Šišakli kada je 1951. g. preuzeo vlast. Krenuo je s uspostavljanjem predsjedničke republike s preraspodjelom moći sa zakonodavne na izvršnu vlast, ali podjele u vojsci i nemiri na kraju doveli su do novog vojnog udara 25. veljače 1954. g. Uslijedilo je razdoblje nestabilnih vladajućih koalicija i jačanja lijevih političkih opcija (Kasapović 2016: 324).

Najviše su ojačale Stranka arapskoga socijalističkog preporoda (BAAS) te Sirijska komunistička partija koje su nudile jedinstvenu političku i ekonomsku platformu za razvoj cijele Sirije. Također su promicale arapsko jedinstvo kao odgovor na zapadne interese u regiji i pojačanu suradnju sa Sovjetskim Savezom (Seale 1965: 230). Jačanju takvih ideja pridonio je nastanak Države Izrael i pomoć koju je dobivala od zapadnih zemalja, a koja je išla na štetu arapskim susjedima (Drysdale i Hinnenbush 1991: 129).

Potkraj 1957. g. održani su razgovori između Sirije i Egipta o ujedinjenju tih dvaju država, što je podržavao BAAS jer je smatrao da će na taj način smanjiti utjecaj komunističke partije. Nakon referenduma u objema državama 1. veljače 1958. g. proglašena je Ujedinjena Arapska Republika (UAR) na čelu s Gamalom Abdelom Naserom, dotadašnjim predsjednikom Egipta. Ispostavilo se da Sirija ima podređen položaj u odnosu na Egipat te se nezadovoljstvo ubrzo pretvorilo u prosvjede i kulminiralo 28. rujna 1961. g. novim vojnim udarom čime je okončana zajednička država Sirije i Egipta (Kasapović 2016: 325).

Na izborima krajem godine pobijedili su konzervativci koji su nastavili reforme koje su započete još u UAR-u. Međutim, reforme su izazvale novo nezadovoljstvo, što je dovelo do novih vojnih udara 1962. g. No, 1970. g. ponovno je došlo do promjene vlasti koju preuzima Hafez Al Asad (Kasapović, 2016: 326). U ožujku 1971. g. Al Asad je na referendumu dobio sedmogodišnji predsjednički mandat i tako postao prvi alavit na mjestu predsjednika Sirije

(Commins i Lesch 2014: 32). Al Asad je na vlasti ostao do svoje smrti 2000. g. kad ga je naslijedio sin Bašar koji i dandanas obnaša dužnost sirijskog predsjednika.

3. Arapsko proljeće

Arapsko proljeće naziv je za val prodemokratskih prosvjeda koji su se zbili u zemljama Bliskog istoka i Sjeverne Afrike, a počeli su u prosincu 2010. g. u Tunisu. Ubrzo su se proširili na Libiju, Egipat, Jemen, Siriju i Bahrein, a utjecaji Arapskog proljeća mogli su se osjetiti i u Alžiru, Jordanu, Maroku i Omanu.

Dešifrirajući uzroke Arapskog proljeća često se pogrešno navode isključivo politički problemi. Glavni fokus stavljen je na pobunu protiv autoritarnih vlasti, što se očitovalo u sloganu „narod želi srušiti režim“. Ekonomska pitanja stavljena su u drugi plan. Iako su arapska gospodarstva imala solidne stope rasta tijekom desetljeća koje je prethodilo masovnim prosvjedima, taj rast nije bio uključiv. Veliki broj mladih ljudi borio se s nezaposlenošću, žene su nerijetko bile potisnute s tržišta rada, a mnoge regije (npr. gornji Egipat i zapadni Tunis) bile su marginalizirane. Upravo se zato danas smatra da su ograničene ekonomske mogućnosti i rastuća nejednakost bili ključni pokretači Arapskog proljeća (Ghanem 2016: 39).

Sirija je s vremenom postala zemlja s najkrvavijim ishodom Arapskog proljeća na Bliskom istoku, a koji traje još i danas. Scenarij je u samim počecima bio sličan kao i u ostalim arapskim zemljama koje su zahvatile prodemokratske pobune građana. Prosvjedi protiv Al Asadovog režima povećali su se u Dari, gradu na jugu Sirije, nakon što je 6. ožujka 2011. g. uhićeno i mučeno nekoliko tinejdžera zbog crtanja antirežimskih grafita. Vlast je zatim upotrijebila intenzivnu silu kako bi rastjerala prosvjednike, što je dovelo do nekoliko stotina civilnih žrtava. Korištenje prekomjerne sile samo je dodatno pojačalo odlučnost prosvjednika na borbu protiv režima. Nije dugo trebalo da donedavno mirni prosvjednici krenu s naoružavanjem. Međunarodni pokušaji posredovanja nisu uspjeli zaustaviti nasilje koje je brzo eskaliralo i uvelo Siriju u građanski rat (Zuber, Sahel Moussa 2018: 248).

4. Rat u Siriji

Tijekom ljeta 2011. g. zemlje iz regije, ali i svjetske sile, podijelile su se u dvije grupe - one koje podržavaju Al Asada i one koje priželjkuju njegov odlazak s vlasti. SAD, zemlje EU, Katar, Turska i Saudijska Arabija samo su neke od država koje su pozivale Al Asada da odstupi. Kako se to nije dogodilo, SAD, EU i Arapska liga uvele su sankcije protiv visoko rangiranih članova sirijske vlade. S druge strane, Iran i Rusija od početka su sukoba Al Asadovi glavni saveznici, a prvi pokazatelj umiješanosti ostalih država u rat dao se prepoznati u listopadu 2011. g. kad su Rusija i Kina uložile veto na rezoluciju UN-a kojom se nastojalo osuditi Al Asadovo nasilno gušenje prosvjeda (URL 2).

Rat se zbog svoje kompleksnosti koja proizlazi iz broja uključenih strana može podijeliti u nekoliko ključnih faza. Prvom fazom rata smatraju se prosvjedi koji su se zbili u sklopu šireg fenomena Arapskog proljeća, odnosno masovnih demonstracija u zemljama Bliskog istoka i sjeverne Afrike protiv autoritarnih režima.

Druga faza započinje naoružanjem prosvjednika i formiranjem oporbenih skupina. Brzo se pokazalo da su oporbene grupe neorganizirane i rascjepkane na nekoliko manjih skupina koje imaju potpuno drugačije zahtjeve i ciljeve, no zahvaljujući stranom financiraju uspjele su ostvariti početne uspjehe. Zauzele su neke od ključnih gradova na sjeveru, uključujući i najveći sirijski grad Alep. Al Asad je tijekom 2013. g. gubio sve više teritorija, a njegova se vojska suočavala sa svakodnevnim dezertiranjem. U to je vrijeme libanonska militantna skupina Hezbollah počela otvoreno raspoređivati svoje snage po Siriji kako bi pomogla Al Asadu, dok je Iranska revolucionarna garda doprinijela slanjem vojnih savjetnika.

U međuvremenu su ekstremističke organizacije nadjačale umjerene opozicijske skupine koje su se borile za promjenu vlasti. Jedna od skupina koja je u početnim fazama rata predstavljala umjerenu opoziciju je Slobodna sirijska vojska. Prva djelovanja ove skupine vežu se uz travanj 2011. g. kad su određene frakcije Al Asadove vojske počele s dezerterstvima jer su odbile sudjelovati u nasilnom gušenju prosvjeda. SAD i Zapad podržavali su Slobodnu sirijsku vojsku kroz obučavanje i slanje naoružanja, no zbog neorganiziranog vodstva i decentralizacije ubrzo su je zasjenile radikalne islamske organizacije. Tako je treća faza rata obilježena je usponom ISIS-a i proglašenjem kalifata Islamske države s glavnim gradom Raqqaom 2014. g. Islamska je država u jednom trenutku sukoba kontrolirala čak trećinu sirijskog teritorija, što je potpuno promijenilo smjer rata jer je potaknulo izravnu vojnu intervenciju SAD-a (URL 3). SAD je u rujnu 2014. g. predvodio koaliciju koja je započela sa zračnim napadima na uporišta ISIS-a.

Takva je reakcija Zapada uvelike pomogla kurdskim snagama, ali je istodobno narušila odnos sa saveznikom Turskom (URL 4).

Četvrta faza rata obilježena je pojačanim ruskim angažmanom tijekom 2015. i 2016. g. Rusija je u Siriju poslala neke od svojih najsofisticiranijih sustava naoružanja i protuzračne obrane koji su bili usmjereni protiv umjerenih pobunjeničkih frakcija. Ostali Al Asadovi saveznici, posebice Iran i Hezbollah, također su pojačali svoju aktivnost u sukobu.

Neiscrpnja pomoć saveznika omogućila je Al Asadu da vrati dio izgubljenog teritorija te da konsolidira svoju kontrolu nad većim dijelom zemlje, što je obilježilo petu fazu ratovanja. Do kraja 2016. g., Al Asadova je vojska ponovno osvojila najveći sirijski grad Alep. Nadalje, 2018. g., po prvi put u pet godina, zauzela je strateška predgrađa koja okružuju Damask. Do ljeta 2018. g. zauzela je grad Daru, kao i veći dio jugozapadne Sirije. Kurdske su snage, uz pomoć SAD-a, porazile ISIS u Raqqi u studenom 2017. g. To je, zajedno s ofenzivnom Al Asadove vojske, rastjeralo džihadiste s gotovo cijelog teritorija. Prema posljednje dostupnim podacima, Al Asad pod kontrolom ima 70% sirijskog teritorija uključujući najveće gradove – Damask, Alep, Homs, Hama, Latakija, Tartus, Dara i Deir al-Zour (URL 5).

4.1. Strane uključene u rat

U Siriji je tijekom vrhunca rata bilo prisutno nekoliko stotina tisuća boraca podijeljenih u stotinu različitih skupina, no ipak ih je moguće raspodijeliti u četiri glavne grupe: sirijska vlada na čijem je čelu Al Asad sa saveznicima i pristašama, ISIS i ostale islamske ekstremističke organizacije, umjereni opozicija i kurdske snage. Prva skupina odnosi se na vladu Al Asada, njezine pristaše i saveznike koju predstavlja tridesetak militantnih skupina i brigada s približno 250 000 vojnika. Druga skupina obuhvaća ISIS i ostale radikalne organizacije povezane s Al-Kaidom. Najveća snaga ove skupine krije se u kontinuiranom pridruživanju stranih, iskusnih i radikaliziranih boraca. Procjenjuje se da je ISIS u jednom trenutku sukoba brojao čak 15 000 boraca od kojih 9000 stranaca. Treća skupina okuplja 70 militantnih grupacija i 50 000 boraca koji predstavljaju umjerenu opoziciju Al Asadovoj vlasti. Skupinu podržava SAD i druge zemlje Zapada, no iznimno je decentralizirana i nekoordinirana zbog različitih ciljeva. Kurdi su četvrta glavna skupina koja djeluje u Siriji, a broji oko 50 000 boraca i zapravo predstavlja savez između skupina sirijskih Kurda koji tvrde da imaju pravo na samoupravu u sjevernom dijelu zemlje gdje živi većinsko kurdsko stanovništvo. Važno je spomenuti da se protive vlasti Al Asada, ali glavni im je fokus tijekom rata bio borba protiv ISIS-a (Uludag 2015: 80).

4.2. Uloga Rusije, Irana i SAD-a u ratu u Siriji

Nerijetko se podrška Rusije i Irana Al Asadovom režimu gleda kroz američku prizmu. Odnosno, pogrešno se smatra da time Rusija i Iran isključivo žele naštetiti američkim interesima u Siriji. Razlozi za podršku i uključenje u rat kao Al Asadovi saveznici puno su dublji.

Odnos Rusije i Sirije mijenjao se u zadnjih pola stoljeća. Međutim, ono što u tom odnosu ostaje nepromijenjeno je želja Rusije da zadrži svoj diplomatski značaj i potvrdi svoju ulogu globalne sile. Rusija zbog ratova koji su se vodili u Čečeniji posebnu pozornost obraća na svaki znak islamske radikalizacije u njezinim interesnim sferama. Rusija se bojala da će Arapsko proljeće dovesti do pada autoritarnih režima koje će onda naslijediti spomenute ekstremističke organizacije. Rusiji se stoga Al Asadov ostanak na vlasti činio kao puno bolji i povoljniji scenarij. Nadalje, mnogi smatraju da ruska ulaganja u Siriju nisu od prevelikog značaja za ruske interese. Međutim, ruska ulaganja više se odnose na stratešku odanost i stvaranja percepcije političke ovisnosti Sirije, a manje na sam profit. Takvim se potezima Sirija čvršće veže za rusku sferu utjecaja (Crosston 2014: 96).

Iranu glavna motivacija za sudjelovanje u ratu također nije suprotstavljanje SAD-u, već dobro promišljena strategija da se ponovno pozicionira kao regionalni hegemon na Bliskom istoku. Pri tome glavni fokus ne stavlja na SAD i Izrael, već na nadmetanje s Turskom i Saudijskom Arabijom - dva regionalna hegemoni koja nastoji nadmašiti i uspostaviti vlastitu dominaciju. Dakle, iranska prisutnost u Siriji ne može se isključivo svesti na blokiranje američke politike, već se radi o uspostavljanju Irana kao regionalne sile (Crosston 2014: 103).

5. Analiza sadržaja internetskih portala

Analiza sadržaja internetskih portala kreće od odabira samih medija. Mediji su odabrani po principu prethodne upoznatosti sa sadržajem koji kreiraju, kao i relevantnosti portala. Istraživanje internetskih portala *The Guardian*, *Al Jazeera* i *Vecernji.hr* provedeno je tijekom travnja i svibnja 2023. g., a obuhvaća tekstove objavljene između 1. siječnja 2021. i 31. prosinca 2022. godine. Ukupno je pretraženo i analizirano 854 objava na tri internetska portala, a pretraživanje se odvijalo uz upisivanje ključnih riječi „Sirija“ i „rat“ u tražilicu svakog pojedinog portala.

5.1. Internetski portal *The Guardian*

The Guardian dnevne su novine sa sjedištem u Londonu. Novine su osnovane 1821. g. u Manchesteru, a do 1959. g. izlazile su pod imenom *Manchester Guardian*. „Manchester“ je izbačen iz naziva kako bi se novine profilirale kao nacionalni dnevnik koji je s vremenom izgradio pozitivnu međunarodnu reputaciju. Uredništvo je također preseljeno u London 1964. g. *The Guardian* opisuje svoj rad i viziju kao „globalnu novinsku organizaciju koju obilježuje neustrasivo, istraživačko novinarstvo – dajući glas nemoćnima i pozivajući na odgovornost moćne“ (URL 6).

The Guardian je u vlasništvu Guardian Media Group koja ima samo jednog dioničara - Scott Trust. Scott Trust nazvan je po CP Scottu, najdugovječnijem uredniku *The Guardian*a. Danas više od polovice prihoda kojim medij raspolaže dolazi od samih čitatelja. Naime, svi tekstovi su besplatni i dostupni bez ikakve naknade, no na kraju svakog stoji poveznica pomoću koje čitatelji, ukoliko žele, mogu donirati određenu svotu novca. Financijska neovisnost omogućuje i uredničku neovisnost te sprječava podlijeganje medija bilo kakvom utjecaju.

Jednom prilikom je i sam CP Scott opisao izdavačku filozofiju ovih novina: „Komentar je besplatan. Činjenice su svetinja... Glas neistomišljenika ima svako pravo da se čuje jednako kao i glas prijatelja.“ Time se naglašavaju značajke kojima bi svi mediji trebali težiti, a to su objektivnost, nepristranost i zastupljenost argumenata svih strana. Trenutna glavna urednica je Katharine Viner, koja funkciju obnaša od 2015. g.

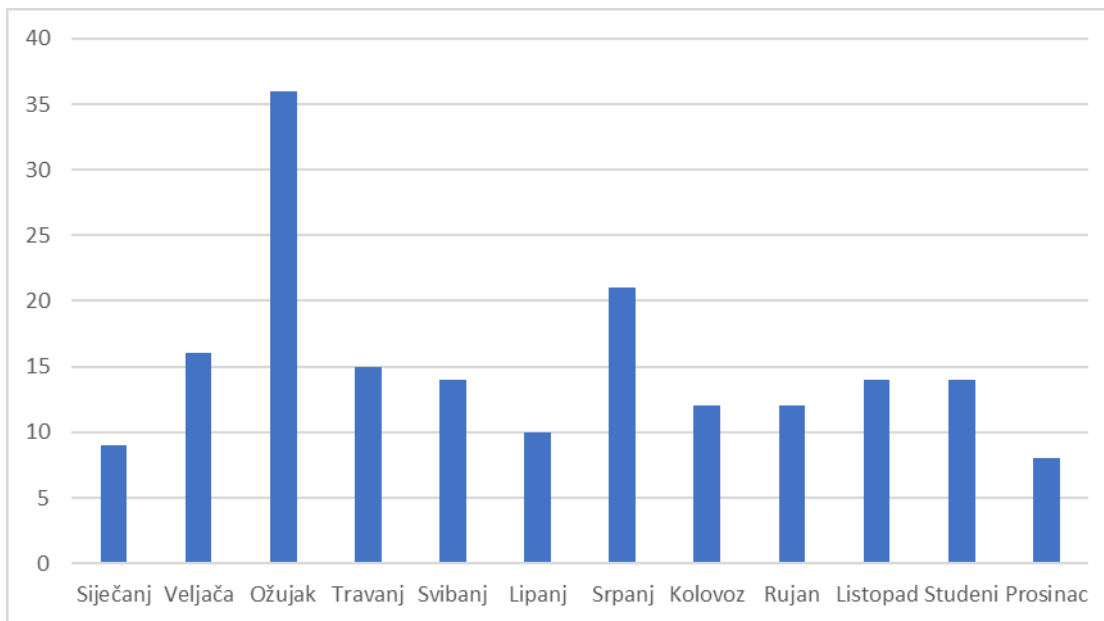
The Guardian internetski portal ima svoje britansko, američko, australsko i internacionalno izdanje, a za potrebe ovog istraživanja analizirano je ono internacionalno. Internetski portal specijaliziran je za globalne vijesti, a značajan dio zaposlenih novinara čine upravo dopisnici

iz cijelog svijeta. Jedna od tema iz geopolitičke sfere koju *The Guardian* pokriva više od desetljeća je rat u Siriji.

SimilarWeb, platforma specijalizirana za web analitiku, samo je jedan od alata korištenih za analizu internetskih portala. Prema podacima SimilarWeba za razdoblje od veljače do travnja 2023. g., *The Guardian* je rangiran kao 123. portal na svijetu po posjećenosti, dok u Velikoj Britaniji i u posebnoj kategoriji „News and Media“ drži 18. mjesto. Tijekom veljače 2023. g. portal bilježi 322 milijuna pregleda, u ožujku ta brojka naglo raste na čak 357,2 milijuna, a u travnju opet pada na 334,7 milijuna pregleda. Prosjek tromjesečnog razdoblja može se svesti na 338 milijuna pregleda, dok prosječno trajanje posjeta čitatelja iznosi četiri minute i 16 sekundi. Što se tiče geografske rasprostranjenosti, tu nema prevelikih iznenađenja. Portal je najčitaniji u Velikoj Britaniji gdje njegova čitanost iznosi 42,92%, slijedi SAD s 21,91%, zatim Australija s 10,05%, a u top pet zemalja po čitanosti ulaze još i Kanada s 3,81% i Irska s 2,34%. Ovakav rang ne čudi jer *The Guardian* proizvodi sadržaj na engleskom jeziku koji je službeni jezik u svih pet spomenutih država. Ako govorimo o demografskim pokazateljima, 55.69% čitatelja portala su muškarci, a 44,31% žene. Također, *The Guardian* je najčitaniji kod publike koja pripada starosnoj skupini od 25 do 34 godine (URL 7).

U vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. g., internetski portal *The Guardian* objavio je ukupno 181 članaka na temu rata u Siriji. Najviše članaka, njih 36, objavljeno je u ožujku kada je obilježena deseta godišnjica Arapskog proljeća i početka oružanog sukoba u Siriji.

Grafikon 5.1.1. *The Guardian*: broj objava po mjesecima u 2021. g.

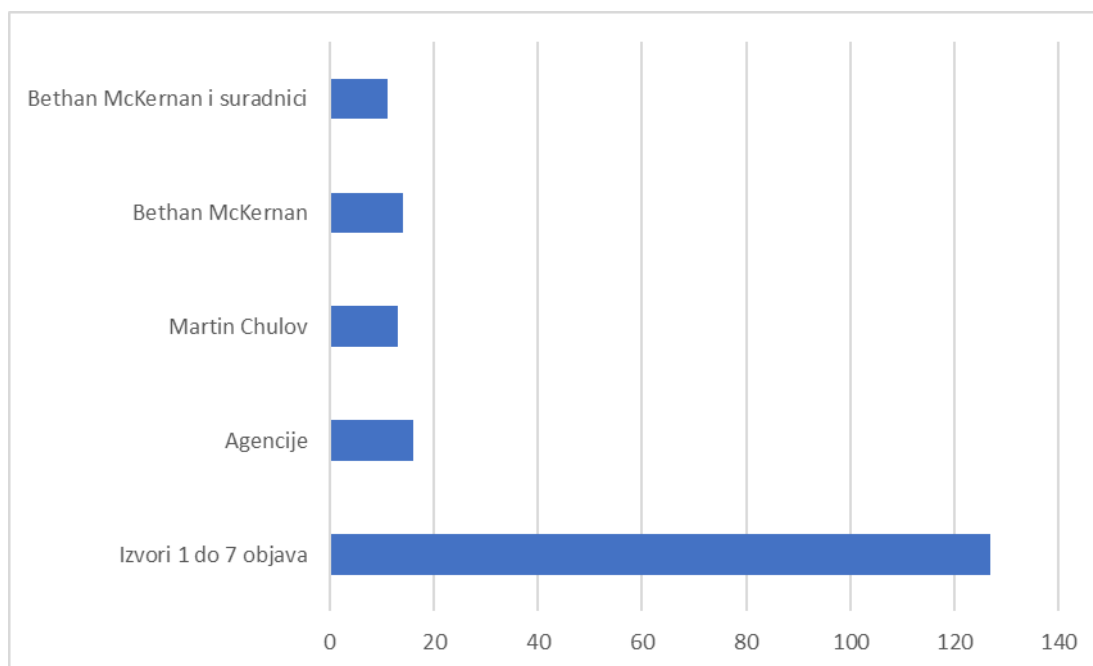

Izvor: Istraživanje autorice

The Guardian je i u ostatku 2021. g. veliki broj članka posvetio Arapskom proljeću s naslovima poput „Nećemo odustati: nova generacija aktivista drži sirijsku revoluciju na životu“ ili „Arapsko proljeće: što se dogodilo sirijskim izbjeglicama koje su zaglavile u Turskoj?“. Također, značajan dio digitalnog sadržaja oblikovan je kao presjek tada desetogodišnjeg rata. U tekstovima takve tematike, sirijski predsjednik Al Asad stavljen je u poziciju glavnog krivca za gotovo sve zločine počinjene tijekom sukoba. Zločini ostalih sukobljenih strana nisu popraćeni u istoj mjeri što se može protumačiti kao neuravnoteženost i manjak objektivnosti u izvještavanju. *The Guardian* ima sjedište u Velikoj Britaniji i najveći broj britanskih čitatelja, stoga ne iznenađuje da dio tekstova pokriva službenu britansku politiku prema Siriji, odnosno uspostavljanje sankcija režimu. Također se iznosi mogućnost oduzimanja britanskog državljanstva Asmi Al Asad, supruzi sirijskog predsjednika koja je rođena u Londonu.

Tijekom 2021. g. na internetskom je portalu objavljeno ukupno 181 članaka vezanih uz sukob u Siriji od kojih je 127 napisao pojedinačni autor ili skupina autora. *The Guardian* koristi međunarodne novinske agencije, točnije *Reuters*, *Agence France-Presse* i *Associated Press* kao jedan od izvora informacije. Novinske su agencije potpisane kao izvor u 16 članaka.

Grafikon 5.1.2. *The Guardian*: broj objava prema izvoru u 2021. g.

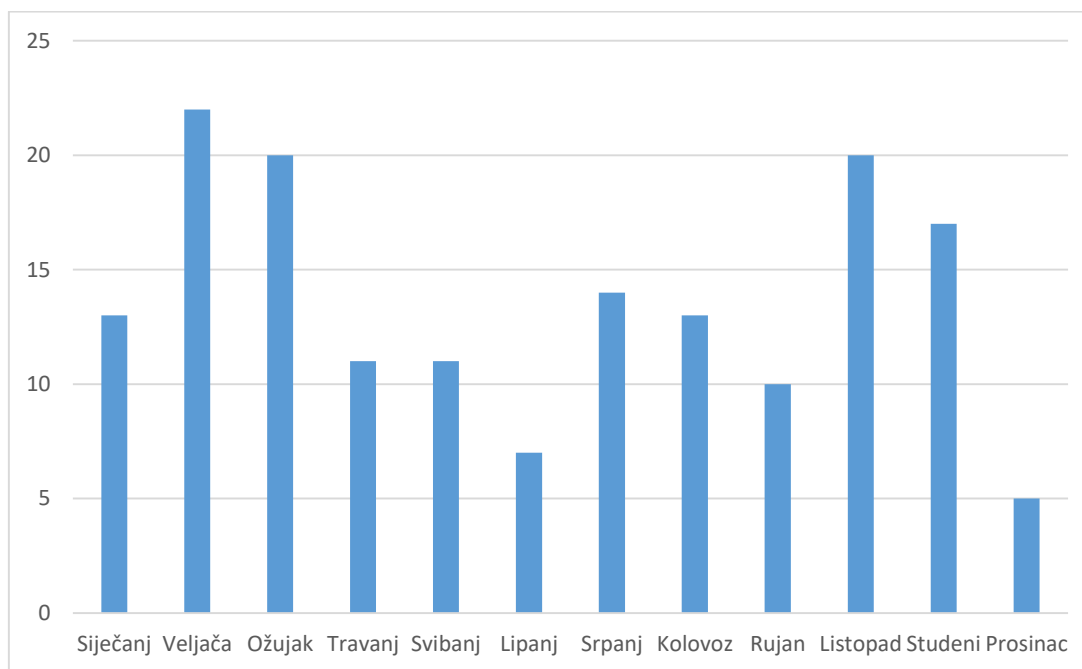

Izvor: Istraživanje autorice

Bethan McKernan, dopisnica u Jeruzalemu, prednjači u broju napisanih članaka. Njih 14 kreirala je samostalno, a 11 sa suradnicima. Odmah iza nje po broju objava slijedi Martin Chulov, novinar koji od 2005. g. izvještava iz regije Bliskog istoka. Za internetski portal *The Guardian* kreirao je 11 objava o sukobu u Siriji tijekom 2021. g.

U vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. g., internetski portal *The Guardian* objavio je ukupno 163 članaka na temu rata u Siriji. Najveći broj objava vidljiv je u veljači kad je započeo još jedan oružani sukob u svijetu - onaj u Ukrajini.

Grafikon 5.1.3: *The Guardian*: broj objava po mjesecima u 2022. g.

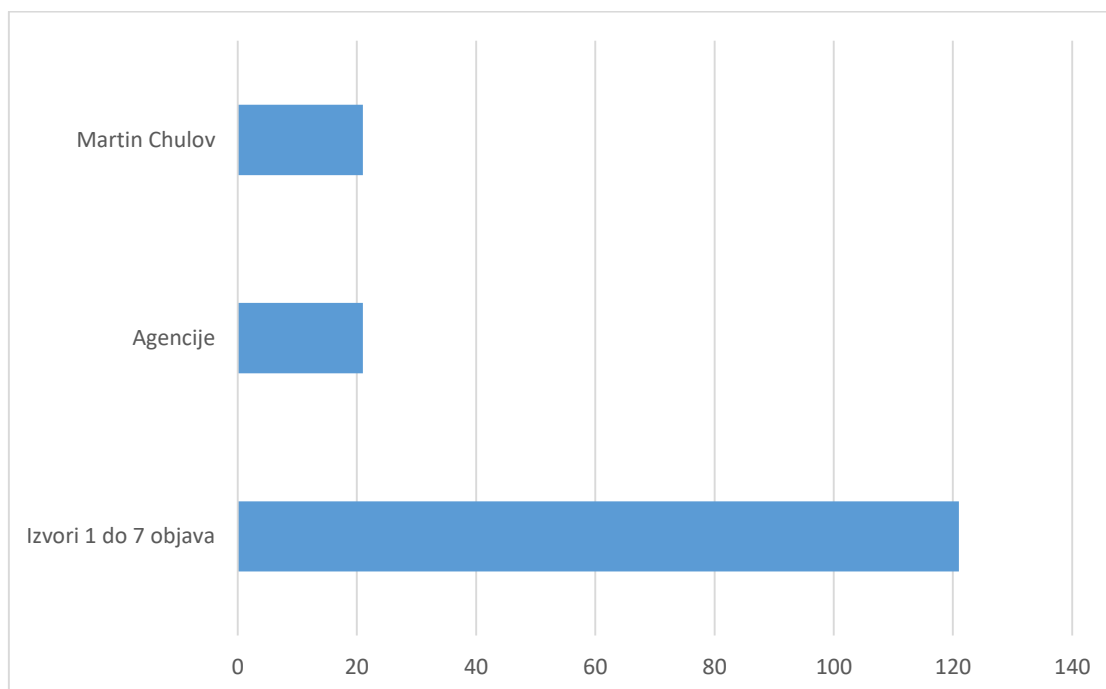

Izvor: Istraživanje autorice

Do ponovnog povećanja broja objava dolazi u listopadu kad se izvještavalo o nekoliko obitelji koje su od 2019. g. i pada Islamske države bile pritvorene u izbjegličkom kampu te im je nakon pravne bitke dopušten povratak u Australiju. Jedna od „stalnih“ tema na portalu posljednjih nekoliko godina, a naročito tijekom 2022. g., rasprava je o mogućem povratku Shamime Begum u Veliku Britaniju. Ona je sa svega 15 godina napustila svoj dom u Londonu i pridružila se ISIS-u, no nakon što je Islamska država teritorijalno poražena u britanskoj se javnosti počela voditi polemika oko toga predstavlja li Shamima i dalje prijetnju nacionalnoj sigurnosti. O argumentima jedne i druge strane redovno izvješćuju britanski mediji, a među njima dakako i *The Guardian*.

Tijekom 2022. g. na internetskom je portalu objavljeno ukupno 163 članaka vezanih uz sukob u Siriji što predstavlja pad u odnosu na broj objava 2021. g.

Grafikon 5.1.4: *The Guardian*: broj objava prema izvoru u 2022. g.

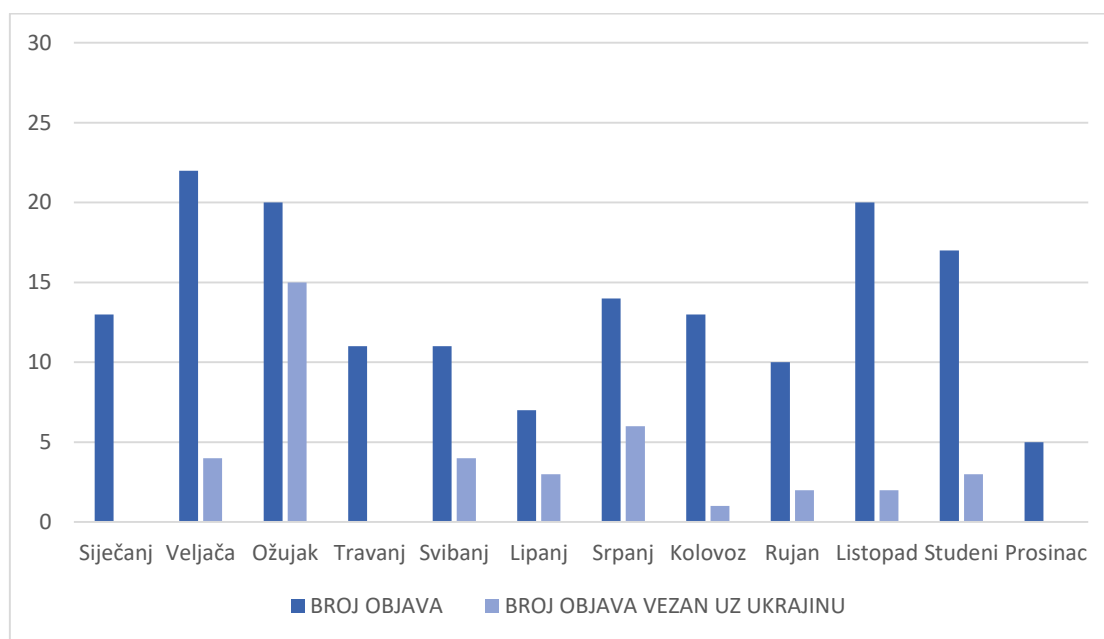

Izvor: Istraživanje autorice

Ako govorimo o broju objava prema izvoru, nema prevelikih odstupanja od prethodne godine. Od ukupno 163 objave, njih 121 kreirao je pojedinačan autor ili skupina autora. Tijekom 2022. g, također se istaknuo već spomenuti dopisnik s Bliskog istoka, Martin Chulov, koji je napisao 21 članak na temu sukoba u Siriji. Preostala 21 objava nastala je korištenjem novinskih agencija (*Reuters*, *AFP*, *AP*) kao izvor informacija.

Kao što je i prikazano u prethodnom grafikonu, internetski portal *The Guardian* je u 2022. g. objavio manje članaka na temu sukoba u Siriji nego 2021. g. Također, u značajnom broju tekstova objavljenih 2022. g., rat u Siriji stavljen je u kontekst rata u Ukrajini. Pojednostavljeno, konflikt u Siriji kao tema na internetskom portalu ne pojavljuje se samostalno, već kao poredba s događajima u Ukrajini. Od ukupno 163 članaka objavljenih 2022. g. o ratu u Siriji, njih 40, odnosno 24,54% spominje i Ukrajinu.

Grafikon 5.1.5: *The Guardian*: broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.

Izvor: Istraživanje autorice

Najviše takvih objava vidljivo je u ožujku, odnosno na samom početku ruske agresije na Ukrajinu. Sadržaj koji je kreiran u tom vremenskom razdoblju uključivao je objave o regrutiranim sirijskim vojnicima koji se navodno bore na ruskoj strani u Ukrajini, poruci stanovnika Idliba (jedna od rijetkih pokrajina nad kojom Al Asad još uvijek nema vlast) ukrajinskom narodu te o ruskim tvrdnjama kako Ukrajina posjeduje biološko oružje, što je stavljeno u kontekst sličnog scenarija koji se odigrao nekoliko godina ranije u Siriji.

5.2. Internetski portal *Al Jazeera*

Al Jazeera televizijska je mreža koju je 1996. g. pokrenuo katarski emir Hamad bin Khalifa al-Thani. *Al Jazeera* je prvih pet godina nakon početka emitiranja programa imala državnu financijsku potporu jer je Katar htio svoju ekonomsku moć pretvoriti u politički utjecaj u arapskom svijetu, ali i šire. Međutim, Vlada Katara i dalje kontinuirano financira *Al Jazeera*, što je u nekoliko navrata dovelo u pitanje neovisnost samog medija.

Mreža je već 2000. g. postala vodeći izvor vijesti na arapskom jeziku, a u nastojanju da proširi svoj utjecaj i izvan arapskih zemalja, 2006. g. pokrenut je ogranak na engleskom jeziku *Al Jazeera English*. *Al Jazeera* je s vremenom postala jedna od najvećih i najutjecajnijih

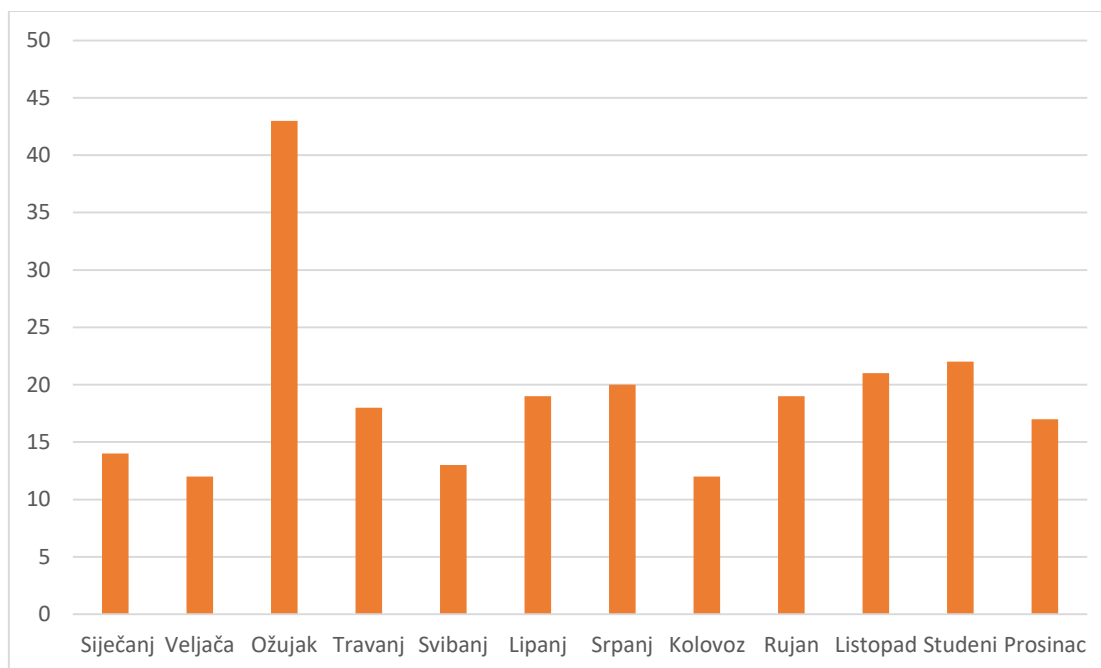
međunarodnih informativnih mreža s više od 70 dopisništava diljem svijeta, a njen se program emitira u 150 zemalja i teritorija zbog čega se često uspoređuje sa CNN-om. Slogan *Al Jazeera* glasi „Mišljenje i drugo mišljenje“, čime se nastoji prikazati zastupljenost svih strana određene novinarske priče. Trenutni predsjednik televizijske mreže je Hamad bin Thamer Al Thani (URL 8).

Kao predmet analize u ovom istraživanju odabran je internetski portal *Al Jazeera English* zbog već spomenutog globalnog dosega kojim raspolaže, ali i činjenice da se sjedište ovog medija nalazi u Dohi. Katar je, baš poput Sirije, arapska zemlja, što može značiti da postoje razlike u izvještavanju u odnosu na medije koji svoja sjedišta imaju u tzv. zapadnim državama.

U razdoblju od veljače do travnja 2023. g. internetski portal *Al Jazeera* rangiran je kao 2250. u svijetu prema posjećenosti, dok se na ljestvici u SAD-u nalazi na 1765. mjestu. U posebnoj kategoriji „News and Media“ internetski se portal *Al Jazeera* nalazi se na 327. mjestu. U veljači 2023. g. internetski je portal ostvario 34,36 milijuna pregleda, u ožujku su pregledi rasli do 36,87 milijuna, a tijekom travnja opet pali na 34,81 milijuna. Čitatelj u prosjeku provede dvije minute i 10 sekundi na internetskom portalu *Al Jazeera*, a najzastupljenija dobna skupina je ona od 25 do 34 godine. 63,62% čitatelja čine muškarci, a 36,38% žene. U SAD-u čitanost portala iznosi 25,62%, u Kanadi 9,99%, a u Velikoj Britaniji 8,92%. Internetski portal *Al Jazeera* zastupljen je u Indiji 6,11%, dok u Australiji njegova čitanost iznosi 5,37%. Izostanak arapskih zemalja na ljestvici čitanosti ne treba čuditi jer se radi o izdanju internetskog portala na engleskom jeziku. Arapsko izdanje *Al Jazeera* privlači pak samo one čitatelje koji su upoznati s arapskim jezikom i pismom (URL 7).

Na internetskom portalu *Al Jazeera* u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. g. objavljeno je 230 članaka o ratu u Siriji. Naglo povećanje broja objava vidljivo je u ožujku kad su na internetskom portalu objavljeni mnogi tekstovi koji služe kao povijesni presjek Arapskog proljeća i desetljeća rata u Siriji.

Grafikon 5.2.1: *Al Jazeera*: broj objava po mjesecima u 2021. g.

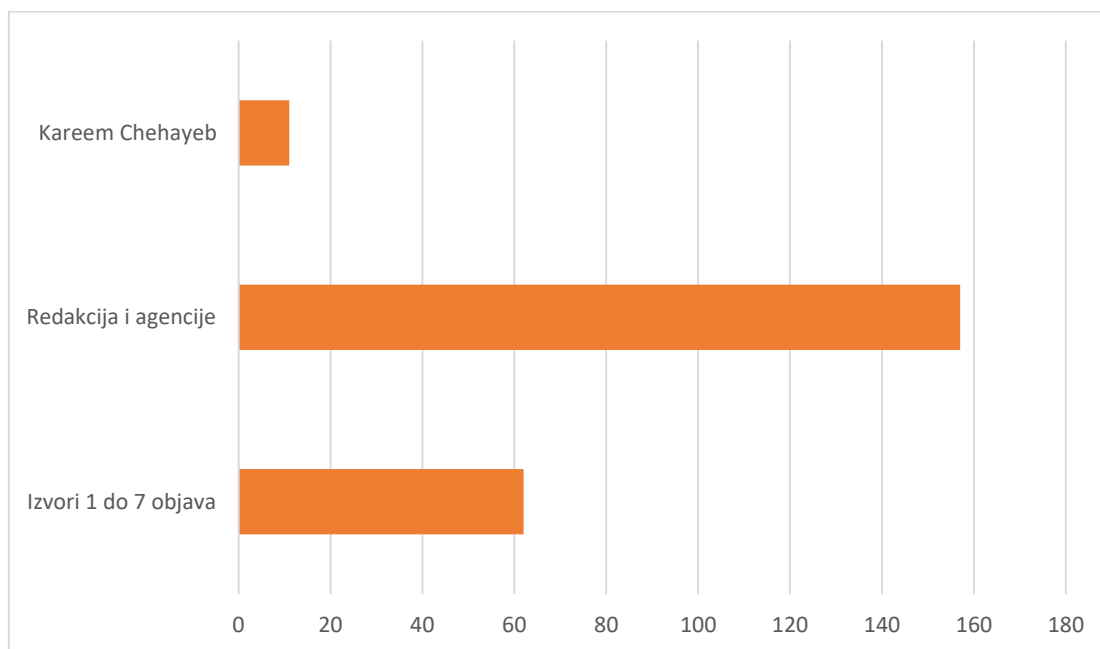

Izvor: Istraživanje autorice

Al Jazeera je 2021. g. izvještavala o novim napadima u Siriji koji su se najčešće odvijali na teritoriju Idliba, što dokazuje da stanje u Siriji nije sasvim mirnodopsko ni deset godina nakon početka sukoba. Digitalni sadržaj također je obuhvatio humanitarnu katastrofu u kojoj se zemlja nalazi, odluke Vijeća sigurnosti UN-a o produženju humanitarne pomoći, kao i zabrinjavajuće uvjete u izbjegličkim kampovima koji su postali dom za tisuće ljude.

Tijekom 2021. g. na portalu *Al Jazeera* objavljeno je ukupno 230 tekstova koji se bave tematikom rata u Siriji od kojih je 157 potpisano s „Redakcija i agencije“.

Grafikon 5.2.2: *Al Jazeera*: broj objava prema izvoru u 2021. g.

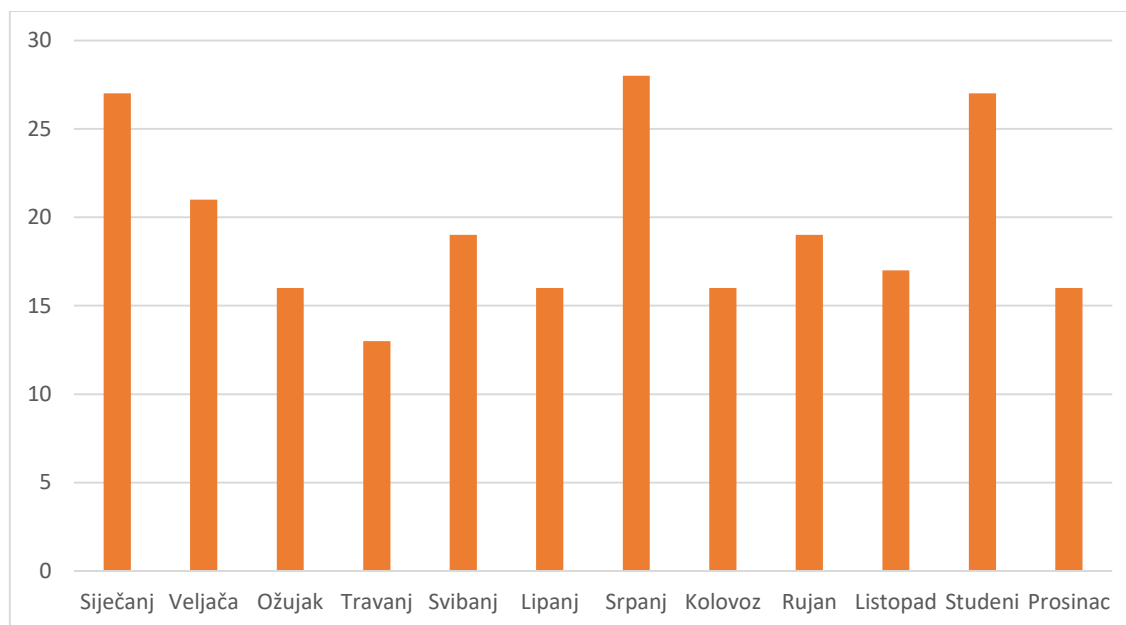

Izvor: Istraživanje autorice

Al Jazeera potpisuje većinu svojih medijskih objava redakcijom, odnosno nazivom digitalnog izdanja, bez potpisivanja autora koji su sudjelovali u njihovom kreiranju. U takvim objavama kao glavni izvori informacija imenovane su novinske agencije *Reuters*, *Agence France-Presse* i *Associated Press*. Od ukupno 230 objava, pojedinačan autor ili skupina autora kreirali su njih 62. Kareem Chehayeb samostalno je kreirao 11 objava, što ga čini autorom s najviše potpisanih tekstova tijekom 2021. g.

U vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. g., internetski portal *Al Jazeera* objavio je ukupno 235 članaka vezanih uz sukob u Siriji. Značajan broj objava vidljiv je u siječnju kad je portal izvještavao o suđenju Anwara Raslana, prvog člana sirijske Vlade koji je na međunarodnom sudu osuđen za ratne zločine. Također, dio kreiranog sadržaja u siječnju uključivao je vijesti o ponovnom jačanju i napadima ISIS-a.

Grafikon 5.2.3: *Al Jazeera*: broj objava po mjesecima u 2022. g.

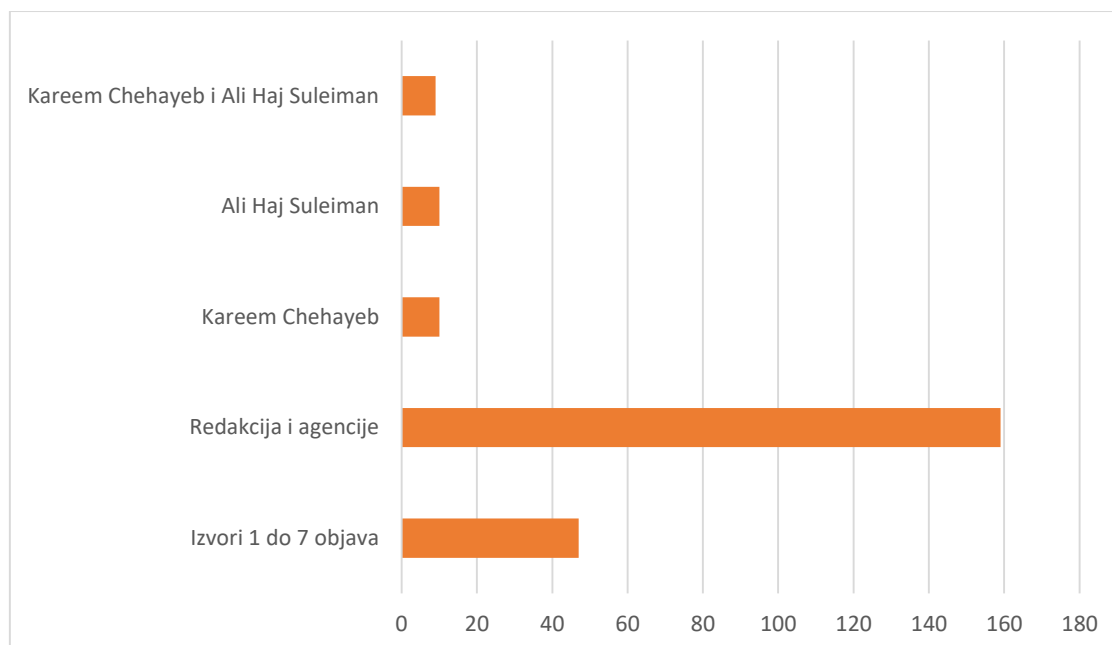

Izvor: Istraživanje autorice

Do ponovnog značajnog povećanja broja objava dolazi u srpnju. U tom je razdoblju kreirani sadržaj posebnu pozornost posvetio glasanju u UN-u o produživanju prekogranične humanitarne pomoći Siriji za još godinu dana. Rusija je na spomenutu rezoluciju Vijeća sigurnosti stavila veto što je izazvalo dodatan interes internetskog portala. Također, kreirani sadržaj uključivao je najave turskog predsjednika Erdogana o pokretanju nove vojne operacije u sjevernoj Siriji protiv kurdskih boraca, koje Turska smatra terorističkom organizacijom. Tijekom studenog objavljeno je nekoliko članaka o izraelskim napadima na Siriju, a valja napomenuti da *Al Jazeera* u svom izvještavanju poseban fokus stavlja na zločine počinjene s izraelske strane čime je portal u više navrata bio prozivan za poticanje antisemitizma.

Tijekom 2022. g. na internetskom portalu *Al Jazeera* objavljeno je 235 članaka na temu rata u Siriji, a najviše su i ovaj put kreirale agencije i redakcija. Redakcija i agencije potpisane su kao izvor u 159 objavljenih tekstova.

Grafikon 5.2.4: *Al Jazeera*: broj objava prema izvoru u 2022. g.

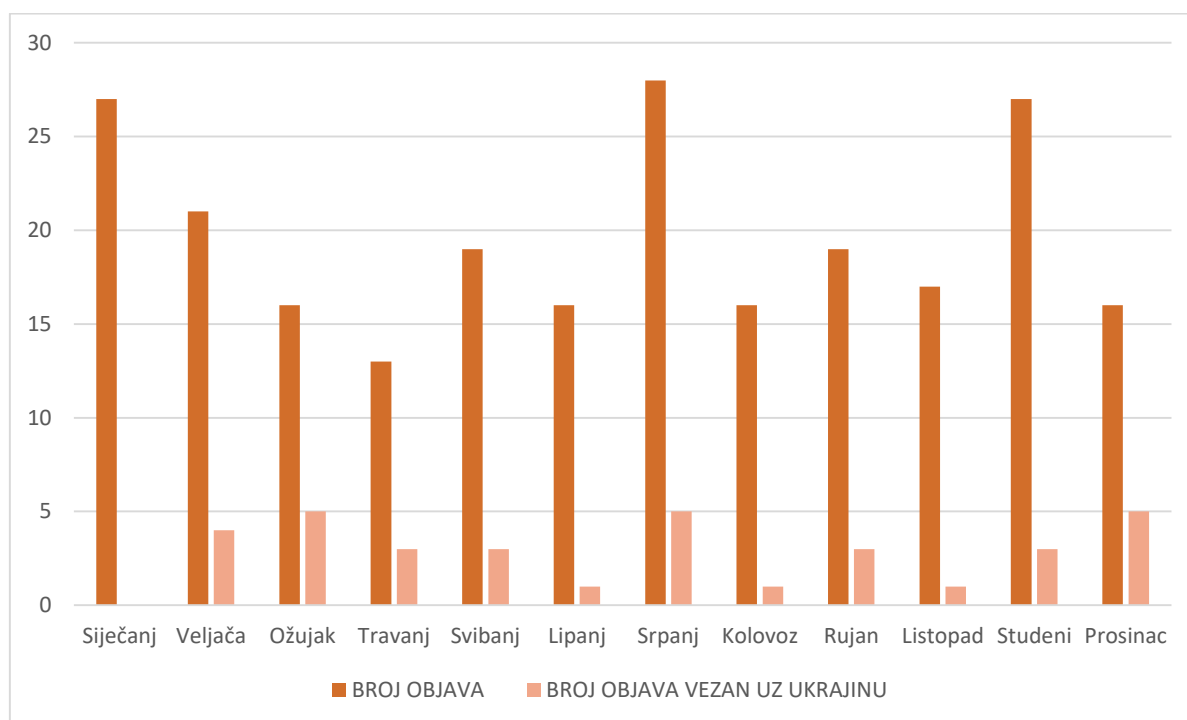

Izvor: Istraživanje autorice

Pojedinačan autor ili skupina autora kreirala je 47 medijskih objava. Kareem Chehayeb samostalno je objavio deset tekstova, isto toliko napisao je Ali Haj Suleiman, a njih dvojica zajedno su potpisani u devet objava na internetskom portalu. Kareem Chehayeb je novinar koji izvještava iz Beiruta, a Ali Haj Suleiman smješten je u Idlibu gdje pokriva tijek rata u sjeverozapadnoj Siriji.

Na internetskom portalu *Al Jazeera* tijekom 2022. g. objavljeno je više članaka vezanih za rat u Siriji nego 2021. g. Točnije, 2022. g. kreirano je 235 objava, a 2021. g. 230 tekstova. Od 235 objava 2022. g., njih 34 ili 14,47% bilo je vezano za situaciju u Ukrajini.

Grafikon 5.2.5: *Al Jazeera*: broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.

Izvor: Istraživanje autorice

Najveći broj tekstova koji rat u Siriji uspoređuju s ratom u Ukrajini objavljen je tijekom ožujka, srpnja i prosinca. U ožujku su u glavnom fokusu bile priče Sirijaca koji su i sami preživjeli ruska bombardiranja. Povuklo se i pitanje zašto Europa drugačije tretira izbjeglice iz Ukrajine, odnosno zašto ista količina empatije nije pokazana prema Sirijcima koji su također bježali od rata. U srpnju je ključna priča bila ona o odluci Sirije da prekine diplomatske veze s Ukrajinom, a u prosincu tekst o Wagner grupi, ruskoj privatnoj paravojnoj organizaciji koja je prije rata u Ukrajini sudjelovala u ratu u Siriji.

5.3. Internetski portal *Vecernji.hr*

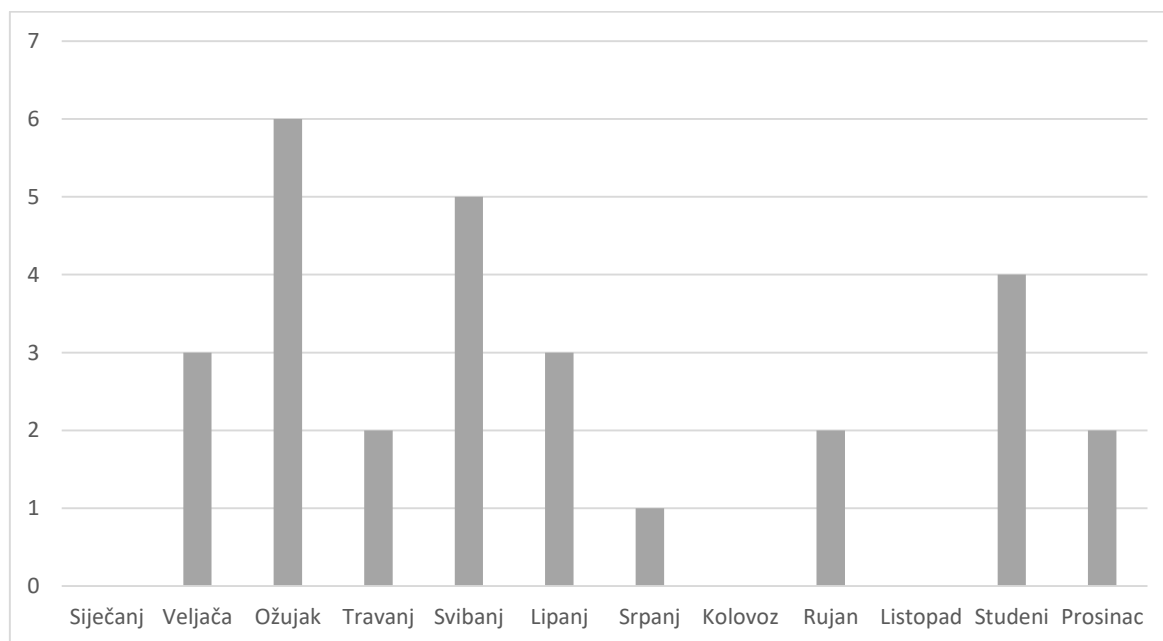
Vecernji.hr predstavlja web izdanje hrvatskih dnevnih novina *Večernji list*. Glavni urednik online izdanja je Dario Markas, a 2021. g. *Vecernji.hr* uveo je opciju naplaćivanja pristupa dijelu objavljenog digitalnog sadržaja. *Večernji list* ili popularno *Večernjak* izlazi od 1959. g., a vrhunac naklade ostvario je u drugoj polovici 1980-ih kada se tiskao u 19 izdanja. Od 2000. g. u sastavu je austrijskoga novinskoga koncerna Styria (URL 9). Sadržaj *Večernjaka* podijeljen je u nekoliko rubrika te pokriva pregršt tema od sporta do *showbizza*, no poseban fokus stavlja

se na politička zbivanja u zemlji i u svijetu. Ako govorimo o ideološkom opredjeljenju, *Večernjak* se stavlja na poziciju centra što prema riječima uredništva omogućuje objektivno i nepristrano izvještavanje o svim političkim akterima.

U razdoblju od veljače do travnja 2023. g., *Vecernji.hr* rangiran je kao 2861. najposjećeniji internetski portal na svijetu, a osmi na nacionalnoj ljestvici Hrvatske. U kategoriji „News and Media“ ovaj hrvatski portal zauzima 409. mjesto. U veljači 2023. g. zabilježeno je 29,44 milijuna pregleda, a u ožujku uz manji pad 28,95 milijuna. Tijekom travnja pregledi su kontinuirano padali i došli do brojke od 26,91 milijuna. Čitatelji prosječno provedu tri minute i 38 sekundi na spomenutom internetskom portalu. *Vecernji.hr* daleko je najčitaniji u Hrvatskoj (81,35%). Slijedi Bosna i Hercegovina s 4,32%, no valja napomenuti da *Večernjak* ima i svoje bosanskohercegovačko izdanje koje je čitanije. Na trećem mjestu po broju čitanosti nalazi se Njemačka (2,80%), a nakon nje Norveška (2,52%) i Srbija (1,53%). I ovaj internetski portal najviše privlači čitatelje koji pripadaju dobnoj skupini od 25 do 34 godine. Također, 46,91% čitatelja su muškarci, dok ženska publika ovaj put prednjači s 53,09% (URL 7).

Internetski portal *Vecernji.hr* objavio je ukupno 28 članaka vezanih za rat u Siriji u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. g. Međutim, tijekom siječnja, kolovoza i listopada nije objavljen nijedan članak na spomenutu tematiku.

Grafikon 5.3.1: *Vecernji.hr*: broj objava po mjesecima u 2021. g.

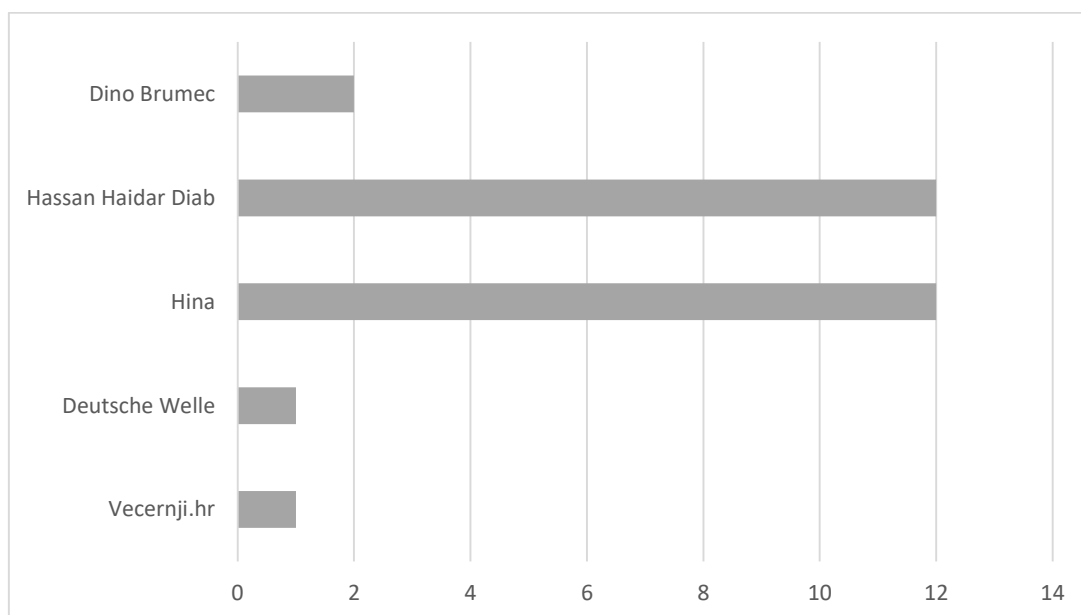

Izvor: Istraživanje autorice

U ožujku dolazi do naglog povećanja broja članaka, a jedan od njih ima podosta sličnosti s tekstom objavljenim na internetskom portalu *The Guardian* jer uključuje tvrdnje kako je i nakon deset godina od početka Arapskog proljeća duh revolucije i dalje živ. U ožujku je također objavljena priča o planu Vlade RH za povratak sirijskih naftnih polja. Inače nakon što su njezini radnici povučeni iz Sirije devet godina ranije zbog nametnutih sankcija. Tijekom svibnja iscrpno se izvještavalo o predsjedničkim izborima u Siriji na kojima je Al Asad osvojio svoj četvrti mandat s 95,1% glasova, a krajem godine o američkoj vojsci koja je likvidirala lidera Islamske države.

Tijekom 2021. g. na internetskom portalu *Vecernji.hr* objavljeno je 28 tekstova vezanih uz rat u Siriji. Najviše objava, njih 12, kreirali su Hasan Haidar Diab i HINA (Hrvatska izvještajna novinska agencija).

Grafikon 5.3.2: *Vecernji.hr*: broj objava prema izvoru u 2021. g.

Izvor: Istraživanje autorice

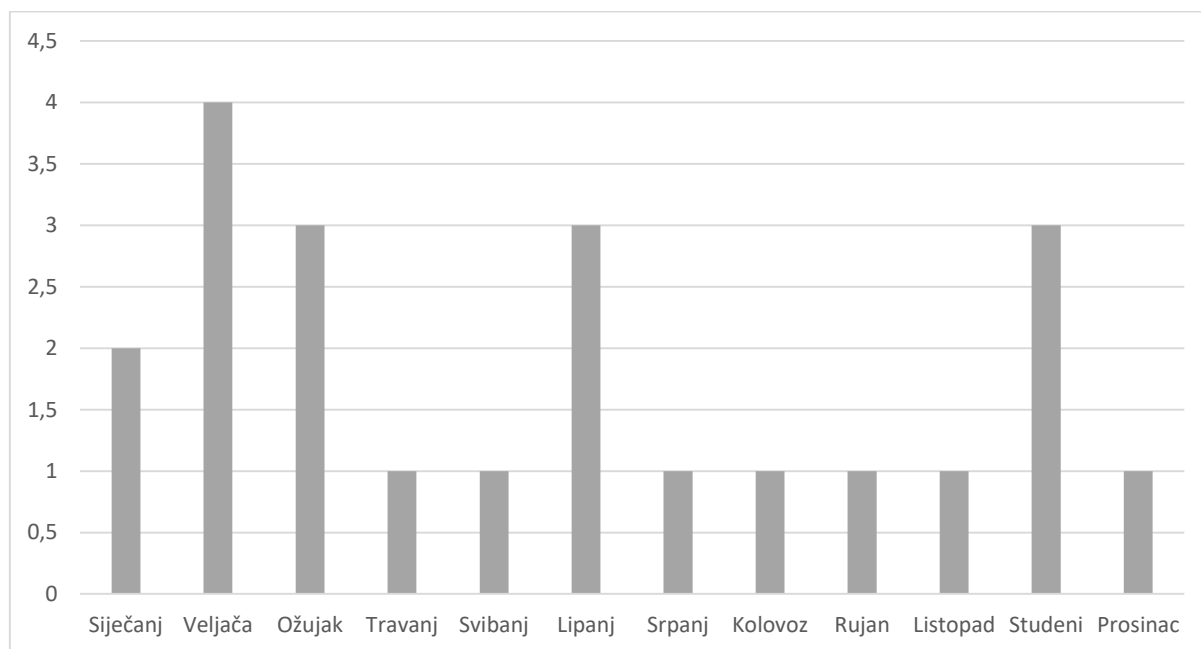
Hassan Haidar Diab je novinar koji od 1998. g. radi u *Večernjem listu*. Doživio je veliki uspon u karijeri upravo tijekom izvještavanja o ratu u Siriji i o izbjegličkoj krizi koja je uslijedila.

Rođen je u Libanonu, stoga izvrsno poznaje arapski jezik što mu je omogućilo da intervjuira sirijskog predsjednika Al Asada u Damasku 2017. g.

Ispod jednog članka potpisana je redakcija *Vecernji.hr*, a jedan je preuzet s njemačkog javnog servisa *Deutsche Welle*. Novinar Dino Brumec autor je dvaju objava vezanih uz sukob u Siriji.

U vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. g. na internetskom je portalu *Vecernji.hr* objavljeno ukupno 22 objave. Najčešće se objavljivao jedan tekst u svakom mjesecu.

Grafikon 5.3.3: *Vecernji.hr*: broj objava po mjesecima u 2022. g.

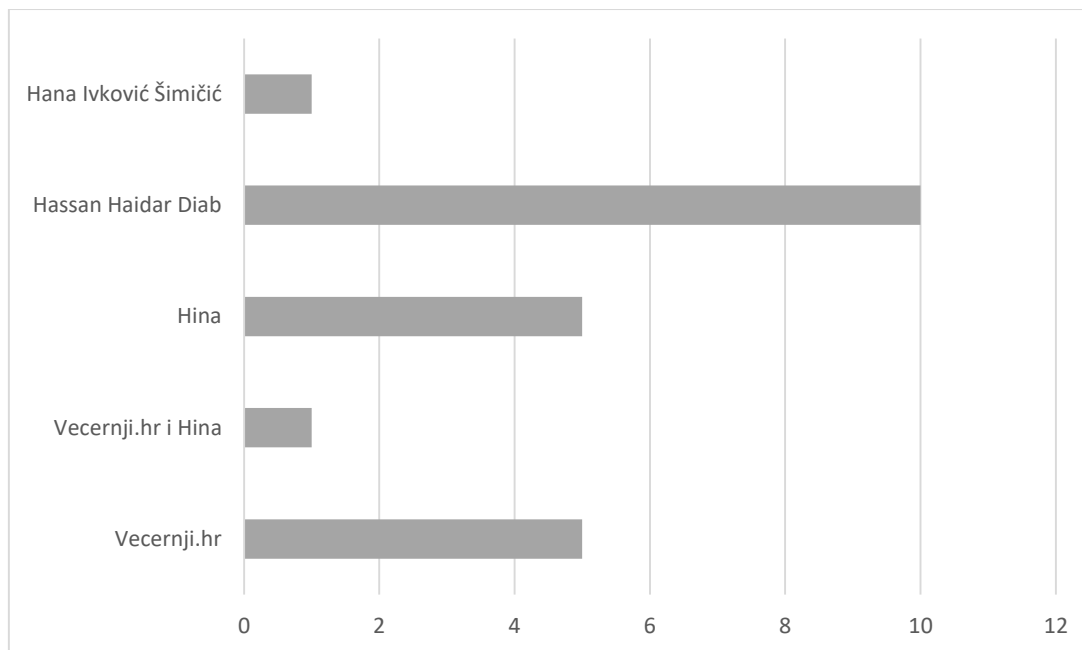

Izvor: Istraživanje autorice

Zanimljivo je što se na neki način u 2022. g. „ponavljaju“ teme koje su veliku pozornost privukle i 2021. g. Jedna od takvih tema tiče se pregovora o povratku Ine na naftna polja u Siriji. Ostatak kreiranog sadržaja uključuje priče o operacijama protiv Islamske države, kao i o turskim napadima na kurdske položaje u Siriji.

Internetski portal *Vecernji.hr* objavio je ukupno 22 objave o ratu u Siriji tijekom 2022. g. Nisu uočena prevelika odstupanja od izvora koji su korišteni godinu ranije.

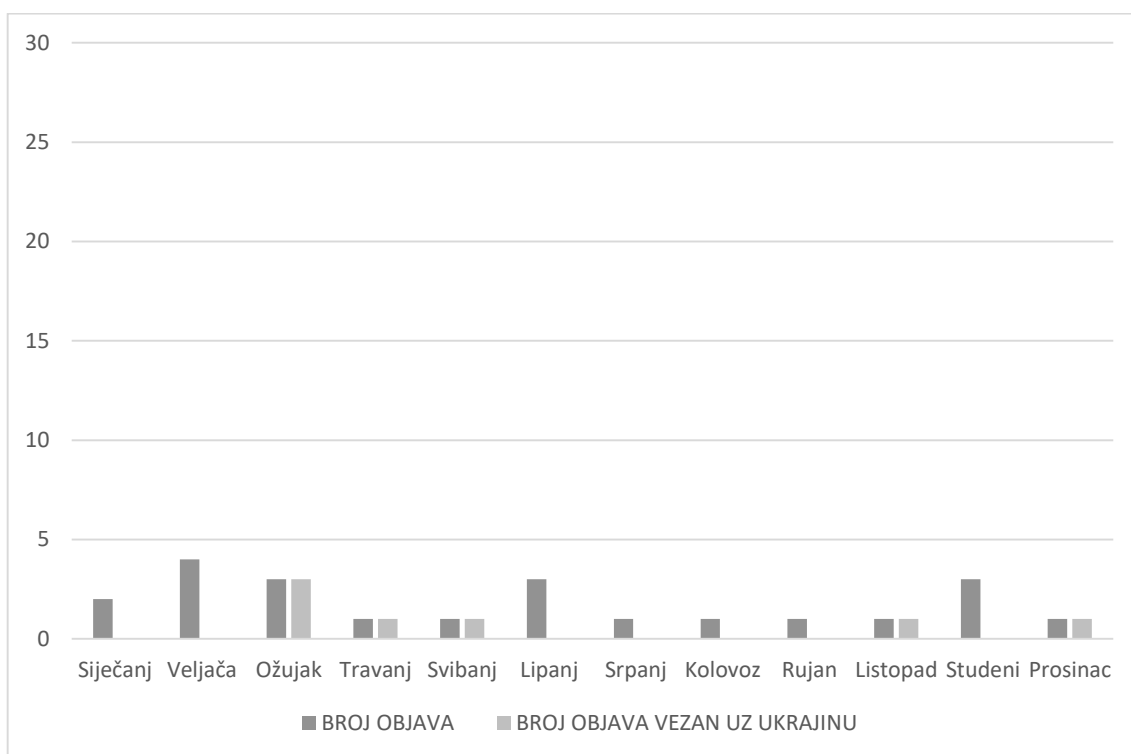
Grafikon 5.3.4: *Vecernji.hr*: broj objava prema izvoru u 2022. g.

Izvor: Istraživanje autorice

Najveći broj tekstova, njih deset, objavio je ranije spomenuti novinar Hassan Haidar Diab koji najčešće pokriva teme vezane uz Bliski istok. Redakcija *Vecernji.hr* i novinska agencija HINA kreirali su pet objava, a na jednoj su potpisane zajedno. Novinarka Hana Ivković Šimičić autorica je jednog objavljenog teksta.

Grafikon 5.3.5: *Vecernji.hr*: broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.

Izvor: Istraživanje autorice

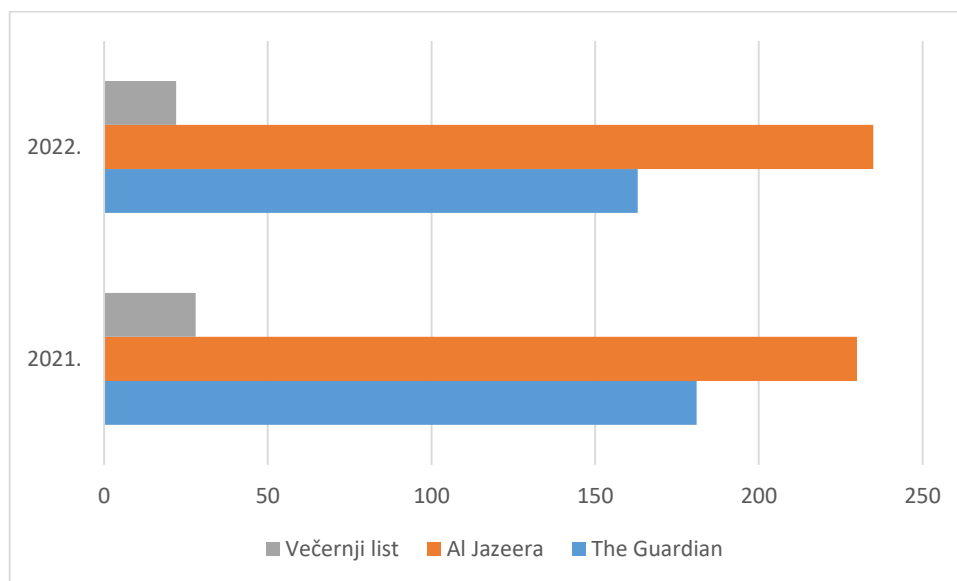
Internetski portal *Vecernji.hr* objavio je ukupno 22 članka vezanih za sukob u Siriji tijekom 2022. g. što predstavlja pad u broju u odnosu na godinu ranije. Od 22 objavljenih tekstova, njih sedam ili 33,33% spominjalo je i rat u Ukrajini.

5.4. Usporedna analiza tri internetska portala

Portali nad kojima se provodilo istraživanje, a onda i usporedna analiza su *The Guardian*, *Al Jazeera* i *Vecernji.hr*. Pojedinačnom analizom svakog od navedenih medija nastojale su se utvrditi značajke digitalnog sadržaja koji ti portali najčešće objavljuju. Također, analiziran je period od dvije godine kako bi se na pregledan način pokazalo postoje li promjene u kvantiteti objavljenog sadržaja. Usporednom analizom sva tri portala nastoje se detektirati razlike u objavljenom sadržaju, odnosno utvrditi postoje li specifične priče kojima su portali posvetili posebnu pozornost i medijski prostor. Još jedan od ciljeva usporedne analize je utvrđivanje razlika u kvantiteti objava tijekom dvije godine.

Provedeno istraživanje obuhvaćalo je vremensko razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2022. g., a analizirano je ukupno 854 objava na portalima *The Guardian*, *Al Jazeera* i *Vecernji.hr*. Svih 854 objava vezano je uz rat u Siriji.

Grafikon 5.4.1: Broj objava po internetskom portalu u 2021. i 2022. g.

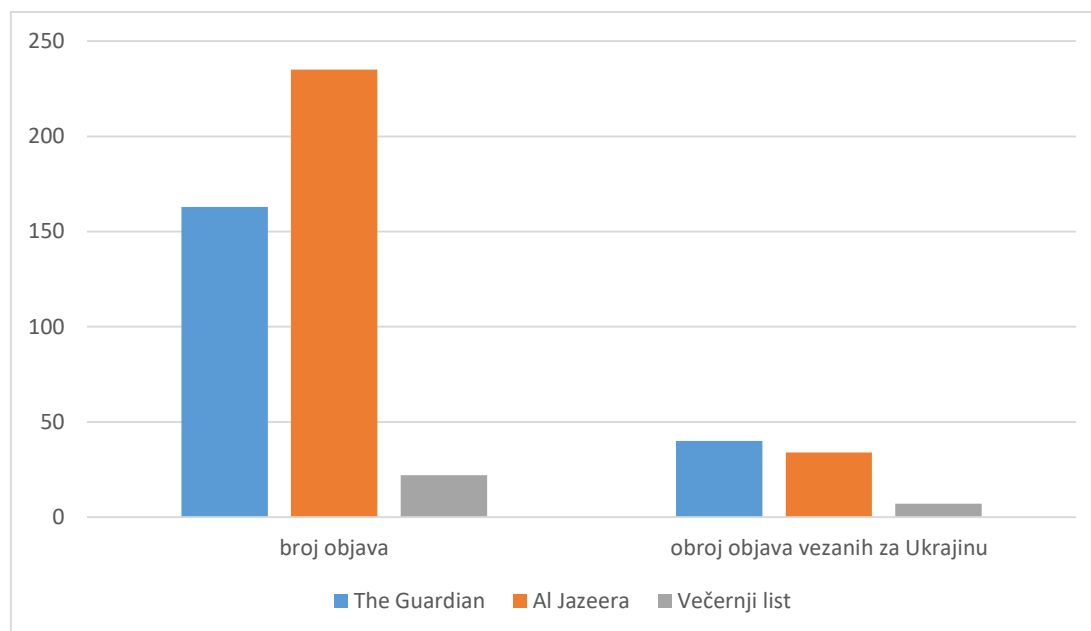
Izvor: Istraživanje autorice

The Guardian je u razdoblju od dvije godine objavio ukupno 344 vijesti povezanih sa sukobom u Siriji. U 2021. g. objavljeno je 181 članaka, a tijekom 2022. g. njih 163 što predstavlja smanjenje medijskog interesa za spomenutu temu. Na internetskom portalu *Al Jazeera* objavljeno je ukupno 465 tekstova o ratu u Siriji, najviše u odnosu na preostala dva analizirana portala. *Al Jazeera* jedina bilježi i malen rast broja objava – tijekom 2021. g. objavljeno je 230 vijesti, a 2022. g. taj se broj neznatno povećava na 235. Ovaj je portal stoga pokazao kontinuirano zanimanje za situaciju u Siriji. Jedini hrvatski analizirani portal *Vecernji.hr* objavio je ukupno 50 vijesti vezanih za rat u Siriji tijekom dvije godine. Na portalu je u 2021. g. objavljeno 28 članaka, a u 2022. g. i njih 22. U ovom slučaju, baš kao i kod portala *The Guardian*, vidljiv je lagani pad zainteresiranosti za sukob u Siriji.

Nakon provedenog istraživanja vidljivo je da internetski portali *The Guardian* i *Vecernji.hr* bilježe pad broja objava vezanih za rat u Siriji tijekom 2022. g. u odnosu na godinu ranije. S

druge strane, *Al Jazeera* je jedini analizirani portal na kojem 2022. g. dolazi do blagog rasta broja objava.

Grafikon 5.4.2: Broj objava u 2022. g. i broj objava u kojima se spominje Ukrajina

Izvor: Istraživanje autorice

Internetski portal *The Guardian* u 24,54% objava koje su vezane za rat u Siriji spominje i Ukrajinu. Sličan scenarij bilježi i *Vecernji.hr* koji u 33,33% svojih objava na temu Sirije daje prostor i situaciji u Ukrajini. Ovime se potvrđuje teza da su upravo geopolitičke promjene u svijetu, a posebice rat u Ukrajini, jedan od razloga smanjenog medijskog interesa za sukob u Siriji.

Internetski portal *Al Jazeera* je u vremenskom razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2022. g. objavio najviše tekstova vezanih za rat u Siriji u odnosu na preostala dva portala. Također je jedini bilježio povećanje broja objava u 2022. g., a samo 14,47% tekstova o ratu u Siriji spominje Ukrajinu. Takvi rezultati nisu iznenađujući jer je *Al Jazeera* medij sa sjedištem u bliskoistočnoj zemlji te bez obzira na geopolitičke promjene redovito izvještava o događajima iz regije.

6. Zaključak

Sukob u Siriji neprekidno traje posljednjih 12 godina. Započeo je kao protest građana protiv autoritarne vlasti u sklopu šireg vala nezadovoljstva i prosvjeda u zemljama Bliskog istoka i Sjeverne Afrike nazvanog Arapsko proljeće. Napetosti su uskoro eskalirale čime je Sirija ušla u građanski rat. Razmjere sukoba dodatno opisuje podatak da je nekoliko organizacija za ljudska prava nazvalo situaciju u Siriji najgorom humanitarnom katastrofom 21. stoljeća.

Sukob u Siriji od samog je početka izazivao medijski interes koji se samo povećao jačanjem Islamske države i izravnim uplitanjem svjetskih sila u rat. Međutim, nakon godina krvavog sukoba, potiskivanja opozicijskih snaga i poraza Islamske države, sirijski predsjednik Al Asad danas pod kontrolom ima više od 70% teritorija, s povremenim rasplamsavanjem sukoba u sjeverozapadnoj regiji države.

Proporcionalno sa smirivanjem sukoba, padao je i medijski interes za izvještavanjem o Siriji. Analizirani internetski portali *The Guardian* i *Vecernji.hr* objavili su manje tekstova vezanih za rat u Siriji tijekom 2022. g. u odnosu na 2021. g., čime se djelomično potvrđuje hipoteza da su internetski portali u 2021. g. kreirali više sadržaja na temu sukoba u Siriji nego u 2022. g. Analizirani internetski portal *Al Jazeera* jedini predstavlja iznimku u rezultatima istraživanja jer je 2022. g. objavio zanemarivo veći broj članaka na temu rata u Siriji nego 2021. g. Ovakvi su rezultati bili očekivani jer je *Al Jazeera* portal s posebnim interesom za izvještavanje o zemljama Bliskog istoka i o događajima iz spomenute regije.

Istraženi internetski portali također su tijekom 2022. g. u značajnom postotku izvještavali o ratu u Siriji isključivo u kontekstu rata u Ukrajini. Internetski portal *The Guardian* u 24,54% objava vezanih za rat u Siriji spominje i Ukrajinu. Kod medija *Vecernji.hr* taj se postotak penje na 33,33%, što znači da hrvatski internetski portal u gotovo trećini svojih objava o ratu u Siriji vuče paralelu s ratom u Ukrajini. Na portalu *Al Jazeera* postotak objava koji sukob u Siriji stavlja u kontekst rata u Ukrajini nešto je manji te iznosi 14,47%. Ovim se rezultatima potvrđuje hipoteza da su geopolitičke promjene u svijetu (rat u Ukrajini) jedan od razloga smanjenog medijskog interesa za sukob u Siriji.

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, EMA KRDOBT (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom RAT U SIRIJI KAO TEMA NA INTERNETSKIM PORTALIMA U 2011. I 2012. GODINI (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

EMA KRDOBT
Emma Krdobt
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, EMA KRDOBT (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom RAT U SIRIJI KAO TEMA NA INTERNETSKIM PORTALIMA U 2011. I 2012. GODINI (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

EMA KRDOBT
Emma Krdobt
(vlastoručni potpis)

7. Popis literature

Knjige:

- [1] Carleton, Coon. 1951. *Caravan: The Story of the Middle East*. Holt. New York.
- [2] Commins, David, Lesch, David W. 2014. *Historical Dictionary of Syria*. Lanham: Scarecrow Press.
- [3] Drysdale, Alasdair, Hinnebusch, Raymond A. 1991. *Syria and The Middle East Peace Process*. Council on Foreign Relations. New York.
- [4] Ghanem, Hafez. 2016. *The Arab Spring Five Years Later*. Brookings Institution Press. Washington, D.C.
- [5] Hitti, Phillip K. 1959. *Syria: A Short History*. The Macmillan Company. New York.
- [6] Kasapović, Mirjana. 2016. *Bliski istok: politika i povijest*. Fakultet političkih znanosti. Zagreb.
- [7] Seale, Patrick. 1965. *The Struggle for Syria*. Oxford University Press. Oxford.

Članci u časopisima:

- [1] Crosston, Matthew D. 2014. Cold War and Ayatollah Residues: Syria as a Chessboard for Russia, Iran, and the United States. *Strategic Studies Quarterly* 4. 94-111.
- [2] Uludag, Mekki. 2015. Syria. *Counter Terrorist Trends and Analyses* 1. 79-83.

Radovi na konferenciji:

- [1] Zuber, Marian, Sahel Moussa, Samuel: Arab Spring as a background of civil war in Syria, International Conference KNOWLEDGE-BASED ORGANIZATION, Wroclaw, 2018., str. 245-251

Mrežni i elektronički izvori:

- [1] Syrian Law Journal. *Syria - Brief history*. <https://www.syria.law/index.php/brief-history/>
- [2] Britannica. *Syrian civil war*. <https://www.britannica.com/event/Syrian-Civil-War>
- [3] Yacoubian, Mona. 2021. *Syria Timeline: Since the Uprising Against Assad*. United States Institute of Peace. <https://www.usip.org/syria-timeline-uprising-against-assad>

- [4] Reuters Staff. 2021. *Timeline: Ten years of Syria conflict, from protest to war to economic decline*. Reuters. <https://www.reuters.com/article/us-syria-security-timeline-idUSKBN2B40G7>
- [5] Balanche, Fabrice. 2021. The Assad Regime Has Failed to Restore Full Sovereignty Over Syria. The Washington Institute for Near East Policy. <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/assad-regime-has-failed-restore-full-sovereignty-over-syria>
- [6] The Guardian. About us. <https://www.theguardian.com/about>
- [7] SimilarWeb. <https://www.similarweb.com/>
- [8] Al Jazeera. About us. <https://www.aljazeera.com/about-us>
- [9] Hrvatska enciklopedija. Večernji list. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=64051>

8. Popis grafova

[1] Grafikon 5.1.1. <i>The Guardian</i> : broj objava po mjesecima u 2021. g.	12
[2] Grafikon 5.1.2. <i>The Guardian</i> : broj objava prema izvoru u 2021. g.	13
[3] Grafikon 5.1.3. <i>The Guardian</i> : broj objava po mjesecima u 2022. g.	14
[4] Grafikon 5.1.4. <i>The Guardian</i> : broj objava prema izvoru u 2022. g.	15
[5] Grafikon 5.1.5. <i>The Guardian</i> : broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.	16
[6] Grafikon 5.2.1. <i>Al Jazeera</i> : broj objava po mjesecima u 2021. g.	18
[7] Grafikon 5.2.2. <i>Al Jazeera</i> : broj objava prema izvoru u 2021. g.	19
[8] Grafikon 5.2.3. <i>Al Jazeera</i> : broj objava po mjesecima u 2022. g.	20
[9] Grafikon 5.2.4. <i>Al Jazeera</i> : broj objava prema izvoru u 2022. g.	21
[10] Grafikon 5.2.5. <i>Al Jazeera</i> : broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.	22
[11] Grafikon 5.3.1. <i>Vecernji.hr</i> : broj objava po mjesecima u 2021. g.	23
[12] Grafikon 5.3.2. <i>Vecernji.hr</i> : broj objava prema izvoru u 2021. g.	24
[13] Grafikon 5.3.3. <i>Vecernji.hr</i> : broj objava po mjesecima u 2022. g.	25
[14] Grafikon 5.3.4. <i>Vecernji.hr</i> : broj objava prema izvoru u 2022. g.	26
[15] Grafikon 5.3.5. <i>Vecernji.hr</i> : broj objava u kojima se spominje Ukrajina u 2022. g.	27
[16] Grafikon 5.4.1. Broj objava po internetskom portalu u 2021. i 2022. g.	28
[17] Grafikon 5.4.2. Broj objava u 2022. g. i broj objava u kojima se spominje Ukrajina	29